

Norðurlandasamvinna - alheimssamvinna

Tað hevur við hvørt verið seinført við at vunnið okkum føroyingum øll tey serrættindi og ta viðurkenning, ið vit nátturliga hava uppiborið i norðurlandskari samvinnu; og vit hava við hvørt bara vunnið eina viðurkenning, ið bert røkkur hálvvegis ella har á leið.

Javnaðarstevnan røkkur einaferð langt út um norðurlandska samvinnuna, bróðralagið og vinarlagið millum allar tjóðir, soleiðis at frælsi, javnaður og bróðralag verður aðalkjarnan hjá menniskjum at berjast fyrri til gagns og frama fyrri alla mannaættina.

Verður hetta aðalsjónarmið at hugtaka hina stóru fjøldina av mannaættini, ja, so er eingin ivi um, at vit koma so langt ávegis, at ikki menn bara niðurlægja hini aldreypandi vápnini og binda frið, har tjóðir nú leggja áherslu í at týna hvønn annan, men at menn og tjóðir eisini gera tað til aðalmál, og brúka týningarpeningin til nyttug endamál.

AÐALHUGSJÓNIRNAR MUGU SIGRA

Tað skal ikki stóru heili til at hugsa einfalt — heldur ikki so einfalt, at um vit brúktu tann pening, ið nú fer til hernaðarendamál til sosial mál, ja, so kundu vit ikki langt frá rikið hina stóru neyðina burtur millum manna, ikki bara ta, ið vit hava eftir her hjá okkum og meira framkomnum londum, men meira hjá teimum, ið búgva í sokallaðum til afturs komnum londum — sum enn telja tveir triðjapartar av heiminum.

I hesum londum er meginparturin av fólkinum analfabetar — duga hvørki at lesa ella skriva, ið er ein treyt fyrri øllum framburði.

Hvørt kvöld fer henda stóra fjøld svong til hvíldar, og hvørt kvöld leggjast hesi í húsrúm, ið valla nakar føroyingur kundi hugsa sær eina hvíldarløtu í.

Undir hesum viðurskiftum verður alheimsstóðan tann, at hin minni menti kennir tað sum eina ábyrgd at berjast fyrri tryggari korum og størri vælferð; men tíværri vita vit, at kapitalistiski jarnhælurin og við honum vápnasmíðir og aðrir eru til reiðar at gera sær dælt og vinna hitt mesta burtur úr neyð og veseldomi teirra minni mentu.

Aðalhugsjónir sosialismunnar, ið bera frælsi, javnað og bróðurskap út um øll landamork og til allar tjóðir, mugu ti sigra — og hvør sigur á føroyskari jorð verður tí eisini ein sigur hjá teimum, ið ikki duga bókstavaraðið, hvørki í skrift ella í lesnað, hjá teimum, ið ikki eiga nóg mikið til matna og klædna, og hjá teimum, ið ikki eiga hósakiligt tak yvir hovið.

ERU BARA TVINNAR GÖTUR: KAPITALISMA ELLA KOMMUNISMA?

Nei!!

Til fulnar er prógvað, at eingi fólk standa so frammalaga, sum tey norðurlandsku fólkin.

Tó eitt er ikki at misskilja, at tey lond, ið longest eru framkomin í heiminum, eru okkara grannalond, sum i mong ár hava havt javnaðarstjórn — socialistiskt stýri, og socialistiskt stýri á fullgóðari demokratiskari grund.

Demokratiska sosialisman er fús

til verka ikki bara mótvegis kapitalismuni, stórkapitalinum, men ikki minst mótvegis øllum teimum, ið við harðræði og lutvis einræði vilja troðka hugsan og úrslit av hesi hugsan inn á onnur.

Einaræði — uttan mun, hvaðan tað kemur frá — er veginur til hina størstu misnøgð manna millum; tí ræður um at finna vegin og leiðir, ið betur kunnu tæna mannaættini og veita henni kor og treytir, ið ikki eru at miskenna í tann mun, sum rørsur av ymskum slagi hava lyndi til at gera.

Aðalsjónarmiðini kunnu vera ymisk — summi hugsa um vesturheimspolitikkinn, sum av eysynligum orsökum verður meir og minni lagdur eftir amerikanskum sniði — væl frælsi á ein hátt, men væl at merkja undir »veingjaskjól« kapitalismunnar og harðræði teirra, ið kúga og forgera teimum, ið eru annarleidis liitað enn tey, ið eiga øll framhjárættindini.

Hinvegin mugu vit ikki gloyma, at tað ikki var sovjettska fólkið, sum t. d. við einum frium og fræls-um vali setti Khrushev frá. Nei,

tað var bara eitt litið — ja, everska litið ráð í kommunistaflokkinum — ið framdi hesa avgerð; men hóast alt — vit, ið nevna okkum demokratrar, vit kunnu viðganga, at hetta seinasta stjórnarskiftið var meira demokratiskt enn nakað annað, ið farið er fram í londunum fyrri eystan jartjaldið.

Hjá javnaðarmonnum er tað á ein hátt óneyðugt at taka dagar imillum eystur og vestur, tí vit hava nakað í miðjunum, sum i øllum lutum hevur roynt betur enn bæði ameikanska kapitalisman og eysturlandska kommunisman. — Prógvini eru so margfald, at óneyðugt er at fara undir at rekka tey upp.

Hesi tvínevni: kapitalisma og kommunisma skulu kortini ikki gerast til ókvæmisorð.

Langt frá!

Taka vit kapitalismuna fyrst, ja, so er neyvan nakað, ið talar henni til fyrimunar, burtur sæð frá tí, at hon livjar ein flokk av fólki, sum fyrst og fremst hugsar um egnan vinning; men hesin vinningur er eyðræning av arbeiði annara manna.

Uttan slit og sleip arbeiðaranna vóru ikki í dag miljónar og milliarðar til.

Hvorja ferð, vit hoyra ella nevna orðið miljónar ella milliærðar, vita

vit, at tað er hin undirlønta arbeiðandi fjøldin, ið veitt hevur hesum hetta ovurmikla rikidømi.

Kommunisman er hin vegin ein grein av teirri sonnu sosialismuni; i henni er mangt og mikið gott; men kollveltingarhugurin i henni er ikki hugnaligur, soleiðis sum hann mangar ferðir hevur vist seg í verki.

Demokratiska sosialisman hevur i størsta mun vist, at hon hevur fyrimunir fram um allar aðrar politiskar rørsur. Eingin tjóð kan visa á fyrimunir, sum ikki socialistiski vælferðarpolitikkurin hevur loyst væl og munandi betur. — Demokratiska sosialisman hevur skapað fri og fræls menniskju — og hesi sosialismu berjast føroyski javnaðarflokkurin fyrri í dyggastu samvinnu við hina norðurlandsku sosialismuna og viðari við demokratisku alheimssocialismuna.

LOGMAÐUR SEGDI TAÐ:

»VI HAR BANKET PÁ DOREN«

Hin góða norðurlandska samvinnan er á mangan hátt sprottin av bróðralagi sosialismunnar.

Bróðralag socialistaflokkanna hevur havt avleiðingar og rokkið eisini øðrum, ið ikki politiskt-andaliga byggja á socialistisku hugsjónirnar.

Javnaðarflokksins miðvisi politikkur i bestu samvinnu við hina norðurlandsku javnaðarflokkarnar hevur verið hin størsta ávirkanin til Foroya fullu viðurkenning sum

sætta norðurlandska tjóðin — eitt aðalmál, ið flokkurin hevur sett sær fyrri at fremja, eitt aðalmál, ið verður at vinna til fulnar.

»Vi har banket på døren« segði logmaður i roðu sini á norðurlandsku stevnuni.

Hetta gjørdi P. M. Dam á norðurlandska ráðsfundinum í Reykjavík á sinni.

Seinri hevur hitt sokallaða »sjálv stýrislandsstýrið« tikið undir.

Tað eigur stýrið stóra tókk fyrri!!

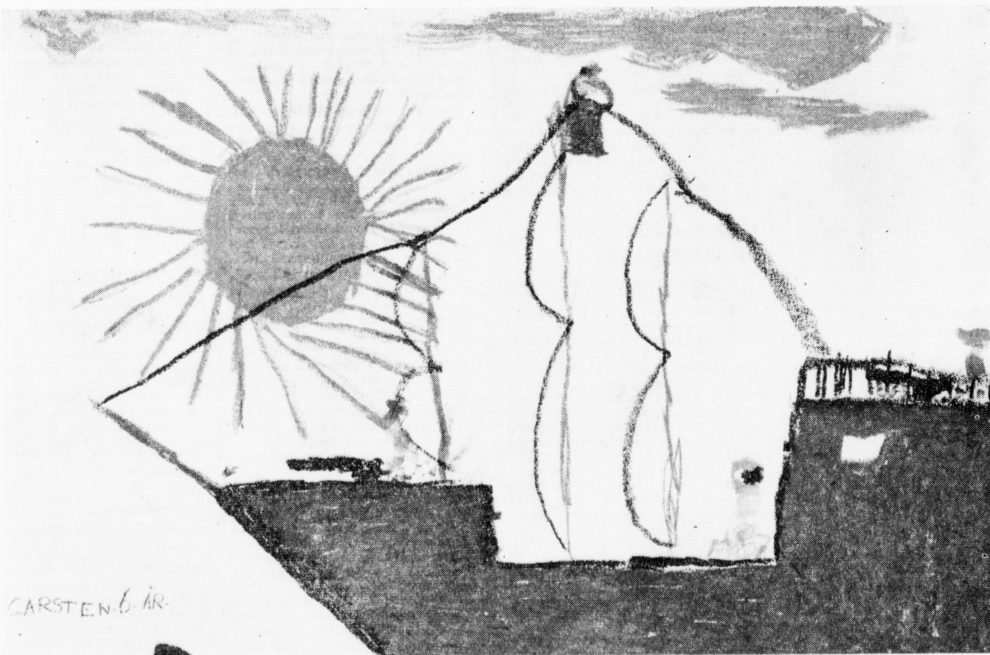
Eisini andstöðumenn javnaðarmanna ásanna, at norðurlandsk samvinna er alneyðug — eisini fyrri okkara tjóð; men javnaðararræslan røkkur út um norðurlandska samvinnu.

Við hini fullu viðurkenning okkara sum sætta norðurlandska tjóðin verða vit — i samvinnu við hinar bróðraflokkarnar — at halda leiðina fram, hagar til at øll fólk og allar tjóðir uttan mun til fólkenna lit, trúgv og onnur skilnaðartekin skulu hava somu javnrættindi at troysta rikidømi landsins og javnrættindi til hina bestu vælferð, ið bert kann skapast, har socialistiski vælferðarpolitikkurin verður settur fram um stættar- og markaklandur.

3. vinnari í teknikappingini TEY TEKNA ØLL

Carsten Arnskov, 6 ár, Tórshavn

FØROYA BANKI